

Sygn. akt II Ca 965/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny- Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Nowak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Zbigniew Zgud

SO Joanna Czernecka

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi A. G. o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt I Ns 206/01/S (II Ca 1768/03) z wniosku E. N. przy uczestnictwie A. G., A. L. i W. G. o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 lutego 2004 roku,

postanawia: odrzucić skargę

SSO Joanna Czernecka	SSO Anna Nowak	SSO Zbigniew Zgud
----------------------	----------------	-------------------

UZASADNIENIE

Do tut. Sądu wpłynęła skarga uczestnika A. G. o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 206/01/S (II Ca 1768/03) w sprawie z wniosku E. N. z udziałem A. G., A. L. i W. G. o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona skarga o wznowienie postępowania okazała się niedopuszczalna z mocy ustawy. Z art. 524 § 1 k.p.c. wynika, że uczestnik postępowania może żądać wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, jednakże wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne, jeżeli postanowienie kończące postępowanie może być zmienione lub uchylone. Odnośnie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku ustawodawca dopuszcza szczególny tryb zmiany tego orzeczenia w trybie przewidzianym art. 679 k.p.c. Z paragrafu 1 wskazanego przepisu wynika, iż dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2011 r. sygn. IV CSK 199/11 uznał, że postępowanie unormowane w art. 679 k.p.c., chociaż autonomiczne, ma charakter „wznowieniowy”. Uwidacznia się on w szczególności w tym, że zainteresowany, który był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, winien wykazać - jak przy wznowieniu - szczególne przesłanki swego żądania, czyli podstawę, której nie mógł powołać w poprzednim postępowaniu oraz zachowanie rocznego terminu, który biegnie od chwili, w której uzyskał możliwość powołania się na nią.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego występują rozbieżności w kwestii dopuszczalności wznowienia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku.

Tutejszy Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., sygn. IV CSK 141/11, w myśl którego przepis art. 679 k.p.c. nie tylko realizuje ochronę dziedziczenia spadkodawcy, lecz zastępuje także instytucję wznowienia postępowania w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku, w drodze żądania zmiany dotychczasowego, wadliwego stwierdzenia nabycia spadku. W innych orzeczeniach Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że zakaz wznowienia postępowania zawarty w art. 524 § 1 k.p.c. dotyczy jedynie pokrywającej się podstawy wznowienia, zatem wznowienie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku jest wyłączone jedynie w takim zakresie w jakim dopuszczalna jest na podstawie art. 679 k.p.c. zmiana postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku. Uczestnik postępowania o stwierdzenie nabycia spadku może żądać jego wznowienia na podstawie nieważności postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2003 r., sygn. III CK 144/02). Zwrócono również uwagę, że jedynie wznowienie postępowania jest właściwą drogą postępowania w razie wielokrotnego stwierdzenia nabycia spadku po tej samej osobie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. III CSK 30/09).

Z treści skargi o wznowienie postępowania wynika, że skarżący zmierza do wykazania nieważności postępowania toczącego się pod sygn. I Ns 206/01/S, albowiem jego zdaniem wnioski E. N. o zmianę postanowienia spadkowego po K. N. powinien zostać odrzucony ze względu na tzw. powagę rzeczy osądzonej (art. 199 § 1 pkt. 2 k.p.c.), co stanowi także przesłankę nieważności postępowania (art. 379 pkt. 3 k.p.c.).

Nie można się jednak zgodzić ze skarżącym, gdyż odrzuceniu z powodu powagi rzeczy osądzonej (art. 199 § 1 pkt 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) podlega wniosek o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku (art. 679 § 1 k.p.c.), jeżeli poza prawomocnym postanowieniem, którego dotyczy żądanie zmiany, wydane zostało kolejne prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po tym samym spadkodawcy – por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., sygn. IV CSK 732/12.

Przepisy o procesie mają być stosowane do innych postępowań „odpowiednio”, co oznacza, że sąd stosując przepisy o procesie musi uwzględnić specyfikę danego postępowania. Przyjmuje się w związku z tym, że są przepisy, które mogą być stosowane w postępowaniu nieprocesowym, jednak przy uwzględnieniu jego istoty i różnic istniejących między nim a procesem. Takim przepisem jest przepis art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. zgodnie z którym Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Stwierdzenie w powyższym przepisie, iż sprawa podlega odrzuceniu, gdy toczyła się pomiędzy tymi samymi stronami, ma inne znaczenie w postępowaniu nieprocesowym niż w postępowaniu procesowym. Po przeprowadzeniu postępowania o stwierdzeniu nabycia spadku, zakończonym prawomocnym postanowieniem, nie może toczyć się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku z udziałem osób niebiorących udziału w poprzednim postępowaniu. Mogą one - w postępowaniu wszczętym na podstawie art. 679 k.p.c. - wykazać, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, z zastosowaniem przepisów niniejszego rozdziału. Zatem ponowne postępowanie o stwierdzeniu nabycia spadku po tym samym spadkobiercy nie może się toczyć, a wniosek taki winien być na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucony. W tym stanie rzeczy niedopuszczalne byłoby rozstrzygnięcie merytoryczne sprawy, gdyż wniosek w sprawie, jako ponowny wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po spadkodawcy podlegał odrzuceniu.

Z treści skargi o wznowienie postępowania nie wynika, aby wydanych zostało kilka postanowień o stwierdzeniu nabycia spadku po K. N., a jedynie wszczęte zostało, w trybie art. 679 k.p.c., postępowanie o zmianę postanowienia wydanego w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie pod sygn. I Ns 22/97/S, zmienionego postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie w sprawie o sygn. II Ca 242/00.

Skarżący A. G. niezasadnie powołuje się na instytucję powagi rzeczy osądzonej, co czyni wniesioną przez niego skargę o wznowienie postępowania niedopuszczalną.

Niezależnie od powyższego treść pism skarżącego znajdująca się w aktach sprawy wznowianej wskazuje, że nie zachowała on żadnego z terminów wskazanych w art. 407§1 k.p.c. i art. 408 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c.

Wobec powyższego, na zasadzie art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

SSO Joanna Czernecka	SSO Anna Nowak	SSO Zbigniew Zgud
----------------------	----------------	-------------------